

**УКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕСУ**
Саморегулювальна організація

**THE UKRAINIAN ASSOCIATION
OF INVESTMENT BUSINESS**
Self-regulatory organization

вул. Предславинська, 28 оф. 301
03680, м. Київ, Україна
Телефон/факс: (044) 528-72-66, 528-72-70
E-mail: office@uaib.com.ua

28 Predslavynska Str., off. 301
03680 Kyiv, Ukraine
Phone/fax: 528-72 -66, 528-72-70
E-mail: office@uaib.com.ua

**Вих. №34
від 12.02.15р.**

**Голові Національної комісії
з цінних паперів та фондового
ринку
пану Хромаєву Т.З.**

*Щодо надання роз'яснення з питань
застосування окремих норм Закону України
«Про запобігання та протидію легалізації
(відмиванню) доходів, одержаних злочинним
шляхом, фінансуванню тероризму та
фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»*

Шановний Тимуре Заурбековичу!

Українська асоціація інвестиційного бізнесу як саморегулювальна організація професійних учасників фондового ринку - компаній з управління активами звертається до Вас з наступного.

6 лютого 2015 року набув чинності Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14.10.2014 року №1702 (далі – Закон №1702), яким, зокрема, введено поняття «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)». Компанії з управління активами (далі – КУА) при здійсненні фінансових операцій з активами пайових інвестиційних фондів (далі – ПІФ) зобов'язані надавати інформацію в т.ч. про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів). При визначенні таких осіб виникають проблемні питання, пов'язані з особливостями діяльності КУА та ПІФ.

Згідно підпункту 20 статті 1 Закону №1702 «кінцевий бенефіціарний власник (контролер) - фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність **юридичної особи** безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.»

Згідно статті 41 Закону України «Про інститути спільного інвестування» (далі – Закон про ІСІ) «Пайовий фонд - сукупність активів, що **належать** учасникам такого фонду на праві спільної часткової власності, **перебувають в управлінні** компанії з управління активами та обліковуються нею окремо від результатів її господарської діяльності. Пайовий фонд не є юридичною особою і не може мати посадових осіб.»

Стаття 45 Закону про ІСІ визначає, що «Учасник пайового фонду - юридична або фізична особа, яка є власником інвестиційного сертифіката такого фонду. Учасники пайового фонду не мають права впливати на діяльність компанії з управління активами. У пайовому фонді наглядова рада не створюється.».

Таким чином, на нашу думку, учасників ПФ – фізичних осіб або фізичних осіб, які є учасниками юридичної особи – учасника ПФ не можна вважати кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) щодо операцій з активами ПФ, оскільки вони не мають права впливати на діяльність КУА. При цьому учасники ПФ є вигодоодержувачами відповідно до визначення, наведеного у підпункті 6 статті 1 Закону №1702: «вигодоодержувач – особа, на користь та в інтересах якої проводиться фінансова операція».

З іншого боку, активи ПФ не належать КУА, а тільки знаходяться в її управлінні. Рішення про створення ПФ та про його ліквідацію, затвердження регламенту, інвестиційної декларації та проспекту емісії інвестиційних сертифікатів ПФ, а також всі інші дії щодо активів ПФ визначає уповноважений орган КУА. А оскільки ПФ не є юридичною особою, вирішальний вплив на управління активами ПФ має уповноважений орган КУА, визначений її Статутом.

Таким чином, на нашу думку, існує певна колізія законодавчих норм з цього питання.

Ще одне питання виникає при визначенні кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) корпоративних інвестиційних фондів (КІФ). Адже непоодинокі випадки, коли внаслідок значної розпорошеності пакету акцій КІФ не існує власників - фізичних осіб, які володіють 25 чи більше відсотків акцій КІФ, а у власника акцій КІФ – юридичної особи відсутні власники-фізичні особи, які підпадають під визначення кінцевого бенефіціарного власника (контролера). Така ж ситуація може виникати і при визначенні кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) самої КУА.

З метою однозначного розуміння та застосування КУА норм Закону №1702 та на виконання повноважень Комісії як суб'єкта державного фінансового моніторингу просимо надати роз'яснення:

1. Яких осіб (учасників ПФ чи учасників КУА) необхідно визначати як кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) щодо пайових інвестиційних фондів?

2. Які документи є підтвердженням відсутності кінцевого бенефіціарного власника (контролера) щодо інститутів спільного інвестування та/або компанії з управління активами?

Генеральний директор

А.Рибальченко